

بُنـدگان را بـه محـض گـمان و تخمیـن، تقس و برخی را امتحـان و برخـی را مجـازات بدانـد؛ امـا ایـن مسـئله بـه ـت كـه از اينگونـه حـوادث و واقعـات درس و عـبرت نگيريـم 🏿

مورد بدگویی قرار گیرد؛ چون مسلمان همه مردم را برادر انسانی خود ا می داند و برای شان آرزوی شفایابی نموده و می خواهد که مصیبت ■ و بلا از همگان دفع گردد.

Registered Charity in the UK Reg No: 1145407

سرمقاله

کرونا، د خپلی محاسبی دقیق فرصت

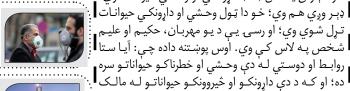
راځۍ چې لـه خپـل ځـان سره لـږه مُحاسـبه او دا څـو پوښتني له خپـل ځـان څخـه وپوښـتو : آيـا زمونـږه د خلکـو اً سره ورخٰینـۍ لیدنـې او کتنـې او ملاقاتونــه اســلامي دي؟ مونږ چې د شپې ترٰ ناوخته پٰه لهو و لعب اخته يو د څُه ا شي په خاطر؟ زما او ستا هغه معاش چې ترلاسه کوو م يې حالال دي؟ په ټولنيز ژوند کې له خلکو سره زما اُو ستا روابط، آیا اسلامی دي؟ زما او ستا هغه وختونه چې ا کله پکې وزگار کينو؛ آيا په اسلامي بڼه تېږېږي؟ د الله تعالٰی ـــــــَٰا الله تعالی عام وکرئ. الله تعالی ا ـهِ عَلَىٰ ـ لـه مونـرِه او تاسـو ټولـو سره خـورا مينـه لـري. مونـرِ يې د دې لپاره پيدا کړي يو چې: تر څو پر مونږ خپلې ً پېرزويني وکړي. مونې يې د دې لپاره پيـدا کړي يـو، تـر څو مونږ ته سعادت او نيکمرغي راپه برخه کړي. تاسي يـوه شـېبه تصـور وکړئ: که چېـرې لـه يـو شخص سره ذہرش یا شـل (۲۰) دارونکـی او وحـشی حیوانـات وی؛ ډېر وږي هـم وي؛ خو دا ټول وحشي او داړونکي حيوانـات

تړل شوی وی؛ او رسۍ یی د یو مهربان، حکیم او علیم ا شخص پـه لاس کـي وي. اوس پوښـتنه داده چـی: اَيـا سـتا

که چېرې د دې وحشي حيواناتو څښتن د يو وحشی او $\parallel$ ا داړونکي حيوان رسۍ خلاصه او پر تاسې يې درپرېږدي؛ ا نـو معلومـه ده چـي: دا وحـشي حيـوان بـه تـر تاسـ 🛮 ورسېږي؛ او کـه چېـرې د هغـوی رسـۍ؛ پـه خپلـو لاسـونو کی ټينگی ونسی؛ نـو معلومـه ده چـی تاسـی بـه ترېنـه ا نجـات ومومـی؛ اوس اصـلي خـبره همـداده چـي: زمونـږه دوستی او رابطه په اصل کی د لوی څښتن تعالی ــــَاَلُهُ ـ سره همداسـي ده؛ نـو لـه همـدي كبلـه يـو بنـده بايـد لـه هېڅ چا څخه ونه وېرېږي؛ بلکي يوازې او يوازې د خپلو گناهونـو څخـه بايـد وېـره ولـرى؛ أو د امېـد سـترگي د لـوي خالـق تعالـی پـه رحمتونـو کـې بايـد وټومبـي. پـه دې نـړۍ ▮ کې زمونږ او ستاسي روابط او دوستانه اړيکي د وحشي ا حیواناتو سره نـه دی؛ بلکـی د هغـه ذات ـ جـل جَلالـه ـ سره ٫ دی چی: دا گرد مخلوقات یی پیدا کری دی.

په پای کې زما توصیه تاسو درنو مینه والو ته داده چې: ا د کورونا وایروس اوس زمونږ او ستاسې ددنیا هر ګوټ ته ا رسېدلي دي؛ نو ښه به دا وي چې: تاسې يو له بل سره د يـو څـه وخـت لپـاره لـه مُصاّفحـيٰ او روغْبـړ، او همـداراز 🎙 ا له مُعانقي (په غېږ کې د يو او بل د نيولو) څخه خپل ا ځانونه وژغورئ؛ او نور نو په خالق تعالى ـ الله عالى ـ اندى توكل وكړئ.

فرق کرونا یا سرماخوردگی و آنفلوانزا چیست؟

"د دين يي نو له ساينس

HAJJ - THE PINNACLE OF FAITH

SPECIAL REMINDER: AT-

In Quran Lies our Salvation

"د دين يې نو له سـاينس سره څه؟"

لیکنه: ډاکټر غنچه گل ارمان

د ځينو لـه خوا دا استدلال کيـږي چـې د ديـن يـې نو له ساینس سره څه کار؟ ساینس خو د هغوی پـر وینـا پـر واقعیتونـو ولاړ علـم دی او پـه د*ې کـي* د کفر او اسـلام خـبره نـه ده مطـرح او د ساینسـپوه مذهب پکی اغېز نه لری. مگر خبره دومره ساده نه ده. لومړی دا چې ټول ساینس پر ثابتو شویو ... واقعيتونو نه دی ولاړ او د ډېرو غټو، غټو مسائلو پـه اړه يـي نظـر د فرضيـو او نظريـو پـر اسـاس هـم ولاړ دی. دوهـم دا چـی دا نظريـی د ساينسـپوه لـه فکر څخه اغیزمنیږي، او درېیم دا چې دا نظریي د ساینسی بحث له دایرې باندې راوځي او د انسان او نړۍ د ژونـد پـر واقعیتونـو اغېـز کـوي.

د نولسـمي پېـړۍ مشـهور برتانـوي بيولوجيسـټ ډارويـن پـه ساينس کـي د ژونـد د تصـادفي پيدايښت او د ژونديو د ارتقاء نظريه رامينځ ته کړه. له نظري جزئياتـو يـې هاخـوا پـه لنـډه كـې پـر دې بـاور درلـود چې ژوند د يوه تصادف په نتيجه کې رامينځ ته شوی، او د ارتقایي به یر په ترڅ کې تر ټولو زورور ژوندی پاتی شوی او کمزوری له مینځه تللی. دا ارتقایی نظریه یوازی نظریه پاتی نه شوه. بلکی د انسان او نـړۍ پـه هکلـه يـې د گڼـو انسـانانو لیدلوری بدل کر.

د بېلگىي پـه توگـه، سره لـه دې چـى الحـاد او لـه خدایه انکار له پېړیو راهیسې د ځینو انسانانو په مینځ کې موجود وو، مگـر د ډارویـن لـه خـوا د ژونـد د پيدايښت په اړه د دغې نظريې تـر خپرولـو يـې،

ما و کرونا

ترجمه: عبدالخالق احسان

۱- ویـروس کرونـا و دیگـر اسـباب مریضـی هـا از

مقدرات الله متعال مي باشد، خواسته شريعت

در چنین حالاتی این است که از طریق لابراتوار

ها تلاش نماییم تا دوای این مریضی ها را پیدا

کنیم، امت های عقب مانده ازین بحران ها

به خرافات تعبیر نموده و جاهلان را سرگرم می

كنند، يا اين كه به وعظ و نصيحت اكتفا مي نمایند، در حالی که باید تقدیر مریضی را به

۲- برای هیچ فقیه و شخصیت فرهنگی شایسته

نیست که مقدرات الهی بر بندگان را به

محض گمان و تخمین، تقسیم بندی نماید، و

برخی را عذاب و برخی را امتحان و برخی را

مجازات بدانـد؛ امـا ایـن مسـئله بـه ایـن معنـی

نیست که از اینگونه حوادث و واقعات درس و

عبرت نگیریم و بلکه واجب است امور زیادی

٣- مناسب نيست كه براي اين گونه حوادث

جنبه سیاسی و دینی داده شود و هم چنان

جایز نیست که ملتی از ملت ها و یا دینی از

تقدير مداوا دفع نماييم.

را بیاموزیـم.

له دې کبله د يوه منظم او اغېزناک خوځښت په توگه سر پورته نه شو کړی چې په ساینسي او غیرساینسي کړیو کې عقیده واکمنه وه. د ډاروین ارتقایی نظریی ملحدینو ته د "ساینسی دلیل" په نامـه بلّـه وسـلهٔ او "دليـل" پـه لاس وركـړ.

د دې پايلـه، لکـه مخکـې چـې اشـاره ور تـه وشـوه، دا شوه چې د انسان او نړۍ په هکله يې د گڼو انســانانو لیدلــوری بــدل کــړ. د کمونیــزم او نازیــزم بنسټگرو وويـل چـې څرنگـه چـې انسـان خالـق نـه لـري، پـه خپلـه پيـدا شـوى او پـه ارتقـائى بهـير کی پـه طبیعـی توگـه کمـزوری لـه مینځـه تللـی او ځواکمن پاتي شوي، نو په کار ده چې د "طبيعت" له دغه انتخابی بهیر سره مرسته وشی او هغه چی دوی کمـزوري او د ژونـد جوگـه نـه بلـل، بايـد پـه زور له مینځه یوړل شي. د دغه نـړۍ لیـد پـه پـار نازیانـو او مارکسـیانو پـه لسـگونو میلیونونـه انسـانان ووژل. يـوازې کمونسـتانو پـه خپـل اويـا کلـن تاريـخ کی سـل (۱۰۰) میلیونـه انسـانان ووژل. دا ځکـه چـې نړۍ لید یې پر داسې نظریې ولاړ وو چې انسان او کاینات یې د تصادف زېږنده بلل نه د خالق ارادي عمل، دا ځکه چې په دې نړۍ زورور وو او د بلې نړۍ پر سزا يې باور نه درلود.

د خالق د نفی په صورت کی نه یوازې د آخرت ډار نـه وي چــې انسـان د بـدو لـه کولـو راوگرځـوي، بلکـې د دې نـړۍ نـور ارزښـتونه لکـه رحمـت، زړه سوی، عدالت، د خپل او پردي حق پېژندل، ژوند او طبیعت ته احترام، مینه، عاطفه، ټولنیز

ارزښتونه... دا هر څه پيکه کيږي. همدا دليل وو چی که د هټلر په امر زرگونه بی وسه انسانان وژل کېدل، او يا د سټالين له خوا په اوکراين کې د جبري لوږې له لاسه ميليونونه انسانانو ژوند له لاسـه ورکاوو، د دوی پـرې يـو ويښـته هـم نـه ښـورېد! له همدغې ارتقايي نظريې نه په الهام د ډاروين تربور فرانسيس گالټون د يوجينيزم د فلسفي اساس کېښود او د دې له پاره يې يوه ټولنه جوړه کړه چې د ويکټوريايي واکمنۍ له پاره "غوره نسل" وروزي او د "کمزوري نسل" د زياتېدني مخه ونيسي. د رابرټ يرکيس ارواپوه لـه "څېړنـی" پـه الهام اخیستنی د امریکا ولسمشر کالوین کولیج د هیوادنی او توکمیزی منشاء پر بنسټ امریکا ته د پنـاه وړونکـو پـر راتـگ بنديزونـه ولگـول (۱۹۲۴م) او له دغه قانون مخکی د انډیانا ایالت د ۱۹۰۷م کال د قانون په تعقیب په نورو ۲۹ امریکایي ایالتونو کې د "کمزوري نسل" جبري خصي کېدنه عملي

(T)

د تاریخ په حساسو پړاوونو کې د مسلمان اُمت د خوب او علم ته د شا اړوني له کبله نه يوازې دا چې نړۍ د رحمت، عدالت، حساب او کتاب، حلال او حرام، سرښندني.... او نورو لوړو ارزښتونو پر اساس ولار نړيوال نظام څخه بي برخي شوه، بلکی په خپله یی هم خپل ستر، ستر هیوادونه، فرهنگی میراث، لٰسگونه میلیونه انسانان د مقابلـ ملحـدې ايډيالـوژۍ پـه جـبر كـې جسـماً او/يـا فكـراً

٤- براى تاجران و صاحبان شركت ها شايسته نیست که ازین حوادث انسانی بهره کشی

مسوولین دولتی و ادارات ویژه موظف به این بحران ها می باشد، باید از فتوا های ناشیانه خویش کاسته و مردم را در اجرای احکام شرعی دچار تکلیف و مشقت ننماییم. مسئله بر*گ*زاری نماز جماعت و طواف و برگزاری نماز جمعه با حضور گسترده مردم را متخصصان طبی و نخبگان تعیین می توانند؛ چون ضرورت و ترس از مریضی ترک اجتماعات را بدون کدام تردید

ادیان مورد بدگویی قرار گیرد؛ چون مسلمان همه مردم را برادر انسانی خود می دانید و برای شان آرزوی شفایابی نصوده و می خواهد که مصیبت و بلا از همگان دفع گردد.

نموده و سود خویش را چند برابر نمایند و به سلامتی و نیازمندی های صحی مردم ضربه وار نمایند؛ بلکه آداب انسانی و اسلامی تقاضا دارد که بخاطر کمک به مردم و تکافل اجتماعی و همکاری بین انسان ها از برخی حقوق مادی خويش بايد تنازل نماييم. ٥- وجيبه شرعى ما، التزام كامل به دستورات

و حرجی مباح می کند.

٦- مریضی کرونا حقیقی و ساری می باشد؛ اما متأسفانه در قسمت ترس ازین مریضی خیلی

تدابیر احتیاطی نیز مبالغه گردیده، در حالی که آمار مرگ و میر مریضی های دیگر چند برابر این مریضی می باشد، و تعداد مصاب

شدگان به این مریضی زیاد می باشند و تعدادی هم شفایاب شده اند؛ اما ترس زیاد و احساس وحشت این مریضی چنانچه داکتران متخصص می گویند، قوه دفاعی بدن را ضعیف ساخته و بدن انسان را برای مصاب شدن به این

زیاده روی و مبالغه شده است و در قسمت

مریضی بیشتر مساعد می سازد.

٧- از پيامبر صلى الله عليه و سلم دعاها و اذكار زیادی مأثور است که بنده را به پرودگارش وصل نموده و یقین و توکل را نهادینه می سازد و باید ما مسلمانان ازین ادعیه بهره بگیریم، گاهی ممکن است که این بحران ها سبب احیای این ادعیه و اذکار گردد و باید قلب و زبان ما در وقت مشکلات و مصیبت ها بیشتر مشغول ذكر وياد الله متعال باشد تا اطمينان و آرامش را در زندگی خویش ایجاد کرده و این حس آرامش را به اطراف خود نیز گسترش دھیے، چون اگر نتوانیے کمکی به بشریت تقدیم نماییم، در واقع به قوی سازی مریضی سهم گرفته ایم.

ૡૢૺૠૢ૿ૺૹૢૡૺ૱ૡૢ૱ૠ૾ૺૡૢૣૣૣૣૡૢ૽ૺઌ

ليكنه: محمد نعيم جليلي

هر افت او وبا چې راځي د الله متعال په کې ځانگړي حکمتونه وي، مؤمنان له غفلته راویښوي ، هغوی ته د گناهونو د بخښنې وسیله جوړیږي، هیرشویو عبادتونو ته یې متوجه کوي او دعاء، توبې او استغفار ته یې هڅوي، بل خوا بې دینه خلک پرې په عذابوي او د خپلو اعمالو او کړنو سزا ورته په دنیا کې ورکوي او ډیرو سرکشو او باغیانو ته الله متعال خپل قدرت او ځواک ښکاره کوي.

د اسلام دين هم چې الهي لارښوونې دي، د ژوند په بېلابېلو اړخونو کې د خپلو نورو لارښوونو تر څنگ د داسې افتونو او مصيبتونو پر مهال مسلمان ته يو شمېر اداب، لارښوونې او مسئوليتونه ورپه گوته کوي، تر څو له يوې خوا ځان او ټولنه د دغو مصيبتونو او يا وباگانو له ناوړه اغيزو څخه وژغوري او له بله پلوه د اجر او ثواب دغه فرصت ترې ضايع نشي، چې په لاندې ټکو کې يو شمېر دغو لارښوونو ته اشاره کوو:

لومړي صحي لارښووني:

۱. اسلام په نظافت امر کوي، په اودس سره د مسلمان گناهونه رژيري او ورسره پر بدن يې نښتي جراثيم او ويرسونه له منځه ځي چې بيا خپله هم د هغو له زيانه مصئون وي او ټولنې ته يې هم ضرر نه رسيږي. په تېره پر مضضمه او استنشاق ډير تاکيد د ډيرو امراضو مخنيوی کوي، ورسره د کور، جامو لاروکوڅو، او په ټوله کې د چاپېريال نظافت ساتنه په اسلام کې د ايمان برخه گرځول شوې ده او تر ټولو د ستر عبادت لمانځه د اداء کولو لپاره اساسي شرط گڼل شوی دی،تر څنگ يې د قضاې حاجت اساسي شرط د ان پاکول، له هر ډول پليتيو څخه ځان ساتل او داسې په لسهاوو نورې لارښوونې ټولې د مسلمان لپاره پر پاکۍ او نظافت باندې د ټينگار او التزام څرگندوی

۲. مسلمان ته روا نه ده چې د خپل صحت په اړه بې غورې وکړي، رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايى: د الله بندگانو د خپل ځان تداوي وکړئ. الله متعال د هرمرض لپاره دواء ټاکلې ده پرته له زړېدو. د خپلې روغتيا په اړه بې توجهي په شرعي لحاظ ستره گناه ده. په اسلام کې د ناروغيو د مخنيوي او معالجې دواړو لپاره د اسبابو کارول فرض دي له همدې کبله رسول الله صلى الله عليه وسلم فرض دي له همدې کبله رسول الله صلى الله عليه وسلم چې تر ټولو د قوي ايمان څښتن و او پر الله يې توکل هم زيات و، خو کله به چې ناروغه شو، ځان به يې دموه ، دوا به يې استعمالوله، ښکر به يې لگاوه او نور تدابير به يې نيول. او نورو صحابوو ته به يې هم د همدغو اسبابو د استعمال توصيه کوله.

۳. مسلمان پر دې مكلف دى چې د ساري ناروغيو او وباگانو د مخنيوي لپاره لازم تدابير ونيسي، رسول الله صلى الله عليه و سلم فرمايي: (لايوردن ممرض على مصح) مريض او ناروغه دې د روغو خلكو منځ ته نه ورځي، په بل حديث كې فرمايي: (فرمن المجذوم فرارك من الاسد) د جذام له ناروغه داسې وتښته لكه له زمري څخه چې تښتې . بل ځاى فرمايي: په كومه خاوره چې طاعون گډ شو، هلته مه ورځې او مه ترې وزې. همدا د قرنطين كولو مفهوم و چې رسول الله صلى الله عليه وسلم پرې خپل امت ته امر كوي. دا ټول هدايات د همدې لپاره دي چې د ماراضو د سرايت او خپرېدو مخنيوي وشي.

دوهم: اجتماعي مسئوليتونه او لارښووني:

مسلمان لکه څُرنگه چې د ځان په اړه مسئوليت لري، په همدغه اندازه د ټولنې په اړه هم مسئول دی، هـر وگړی پر ټولنه حق لري او ټولنه پـر ده حق لري، همدغه د اجتماعي

ژوند مفهـوم اوحقیقت دی. لدې کبلـه کـه چېـرې پـه يـوه ټولنـه آفـت او وبـاء راځـي نـو هـر وگـړې يې پـه اړه مسـئوليت لري.

۱. تر ټولو ستر مسئوليت يې په ټولنه کې د آفت او ناروغې د مخنيوي لپاره لازم تدابير نبول دی، يو شمېر خو يې هغه دي چې پورته مو ورته په صحي اړخ کې ورته اشاره وکړه. ٢. د ټولني د حفاظت او ساتنې لپاره د حکومت يا ټولنيزو جوړښتونو پر لارښوونو التزام او پابندي د يو مسلمان ديني او اجتماعي دنده ده. په داسې مواردو کې پر دغو احکامو او لارښوونو عمل کول عبادت دی او سرغړاوی يې ستره گناه ده. همدا د اسلام روح دی او د شريعت غوښتنه.

له همدې كبله په اوسني آفت كې بې ضرورته سفر كول، گڼه گوڼه جوړول، د صحي هداياتو او لارښوونه رعايت نه كول، دا ټول شرعي ستونزه لري.

٣. د افتونو او وباگانو پر مهال نيکي کول له يوې خوا د دغو ستونزو د مخنيوی لامل گرځي او له بله پلوه د يو مسلمان لپاره د سترو عبادتونو د ترسره کولو ښه چانس دی، په داسې مواردو کې د انفرادي عبادتونو پر ځای اجتماعي فرايض مقدم شمېرل کيږی. رسول الله صلي الله عليه وسلم فرمايي: (صنائع المعروف يقي صاحبها مصارع السوء و الافات و الهلکات) ښيگڼه کول انسان له بدې مړيني ساتي او له افتونو او هلاکتونو. ابن القيم رحمه الله هم فرمايي: د ناروغيو تر ټولو ستردرمل د خلکو سره نيکي او ښيگڼه کول دي او ورسره ذکر ، دعا او الله تعالى ته عادى.

البته په دې اړه د يادونې وړ ده چې د دغو آفتونو يو حکمت همدا وي چې ډيرو مؤمنانو ته د داسې نيکيو او اعمالو فرصت برابر شي چې هغه په عادي حالت کې ورته ممکن نه وي، لدې کبله په داسې مهال د مؤمن انسان نښه دا ده چې د خلکو مجبوريتونو او اړتياوو ته په کتنه ځان ته د نيکۍ او ښيگڼې ډگر وټاکي په کوم کې چې وس لري او څه په کې کولی شي.

البته په داسې وختونو کې د خلکو له اړتياوو غلطه استفاده کول په شرعي لحاظ ستر جنايت او عظيمه گناه ده. د بېلگې په توگه په بازار کې د نرخونو لوړول، او يا د ضروری شيانو احتکار، او يا هم د هغو خدماتو سپمول چې همدا تا پورې تړلي دی، دغه ډول کړنې د اسلامي احکامو څخه ښکاره سرغړونه او سترمعصيت دی.

٤. علماء ، ديني جريانونه ، مدني ټولنې او ټول اجتماعي جوړښتونه دنده لري چې په داسې مهال د خلكو لارښوونه وكړي، علماء او ديني جريانونه ورته د شرعي نصوصو په رڼا كې ديني لارښوونې په داسې توگه بيان كړي چې له يوې خوا د مسلمانانو عقيده متزلزله نشي او له بله د غلط تصور پر بنسټ د نورو خلكو او دټولني د عذاب لامل جوړ نشي، مدني جوړښتونه دنده لري چې هر څوک په خپل ډگر كې د خلكو خدمت ته راودانگي او ورسره د خلكو په پوهاوي كې ونډه واخلي، روغتيايي پرسونل د خلكو په روغتيايي برخه كې خدمت وكړي او هغوى ته لازمي لارښوونې برخه كې خدمت وكړي او هغوى ته لازمي لارښوونې وكړي ، او په همدې ډول د ټولنې نور عناصر.

درېيم: عبادتي لارښووني:

مخکې مو یادونه وکړه چې د آفتونو او وباگانو یو حکمت دا وي چې انسان خپلو اعمالو او کړنو ته متوجه کړي، د ایمان د کمال او نقصان نښه دا ده چې که په انسان کې انابت او الله متعال ته متوجه کیدل زیات شول، نو هغه ته په کې خیر دی او که لاهم یې له الله متعال څخه فاصله زیاته شوه نو هغه انسان د هلاکت کندې ته وغورځېده، په لاندې ټکو کې هغو دعاگانو او عبادتونو ته اشاره کوو چې پرداسي مهال یې یو مسلمان باید التزام او پابندي وکړي.

۱. د شپې له خوا قيام الليل يا تهجد كول مرضونه له منځه وړي، په دې اړه رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: تاسو قيام الليل كوئ، ځكه همدا د صالحينو لاره ده او قيام الليل الله ته د نږدې كيدو، له گناه څخه د منع كيدو د سيئاتو او بديو د رژولو او له جسد څخه د ناروغيو د شړلو وسيله ده.

 توبه ویستل او استغفار ویل د امراضو د مخنیوي او معالجي تر ټولو غوره ذریعه ده ، او په تېره اجتماعي توبه او اجتماعي استغفار د امتونو تقدیر بدلوي او د عذابونو مخنیوی کوی.

٣. په لانځه او نورو عبادتونو زيات اهتمام كول، ځكه چې الله متعال فرمايي: (يا ايها الذين آمنوا استعينو بالصبر والصلاه) اى مؤمنانو له الله تعالى په صبر او لمانځه مرسته وغواړئ. رسول الله صلى الله عليه وسلم به چې كله د ستونزې سره مخ شو نو لمونځ به يې كاوه ، د حاجت لمونځ پرهمدغه مهال مسنون دى او بيا په لمانځه كې د قنوت نازله لوستل په همداسي مواردو كي سنت دى.

د داسې آفتونو او وباگانو پر مهال زياتې دعاگانې ، الله تعالى تعالى ته سوال او زاري كول او خپل عجز او ناتواني څرگندول تر ټولو ستر عبادت گڼل كيږى، رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايى: (الدعاء ينفع مما نزل وما لم ينزل، فعليكم عبادالله بالدعاء) دعاء له هغو مصيبتونو په اړه چې پيښ شوي او كه نه دي پيښ شوي گټه رسوي، نو اې پيښ شوي او كه نه دي پيښ شوي گټه رسوي، نو اې الله بندگانو دعا كوئ. دا دې يو شمير هغو دعاگانو ته اشاره كوو چې پر داسې مهال يې ځانگړي اهتمام په كار

- دا دعاء درې ځل سهار او درې ځل ماښام وايي: (بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِه شَيْءٌ، في الأُرْضِ، وَلاَ في السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ)
- دا دعاء ډيره وايي: (لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ)
- د كوره د وتلو پرمهال مسنونه دعاء ووايئ: (لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ)
- له الله تعالى څخه تل د عافيت غوښتنه په دغه مسنونه الفاظو كوئ. (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي النَّانْيَا وَالْآخْرَة، اللَّهُمَّ إِنِي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلَي اللَّهُمَّ إِنِي أَسْأَلُكَ الْعَفُو وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلَي وَمَالِي، اللَّهُمَّ السَّرُ عَوْرَاتِي وَأَمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ بينْ يَدَيْ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يمينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يميني، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ قَلْقِي أَتْكَ أَنْ أَغْتَالُ مِن تَحْتِي)
- دَ اللهُ تَعَالَىٰ حُخْهَ دَ خَبِلو نعمتونو دَ دَواْم او لَهَ عذابونو څخه د بچ کیدو دعاء کوئ. (اللَّهُمَّ إِنِيُّ اَعُودُ بِكَ مِنْ زَوَال نِعْمَتِكَ، وَتَحْوِيلِ عَافِيَتِكَ، وَفُجَاءَةِ نَقْمَتِكَ، وَجُمِيعِ سُخْطِكَ)
- له الله تعالى څخه د هر ډول مشقت او ستونزې په اړه پناه وغواړې. (اللهم انى أعوذبك من جهدالبلاء و درك الشقاء و سوء القضاء و شماتة الأعداء)
- له الله تعالى څخه د ناوره امراضو په اړه پناه وغواړئ. (اللَّهُمَّ إِنِّ أَعُودُ بِكَ مِنَ البَرَصِ، وَالْجُنُونِ، وَالْجُذَامِ، وَمِنْ سَيِّئُ الْأَسْقَام)

حضرت عائشه رضى الله عنها فرمايي: چې ما له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه د طاعون په اړه پوښتنه وکړه هغه مبارک وفرمايل: چې دا يو عذاب دى چې الله تعالى پر چا وغواړي، رااستوي، بيا الله متعال د مؤمنانو لپاره رحمت وگرځاوه ، نو هيڅ مؤمن بنده پرې نه اخته کيږي چې بيا په خپله سيمه کې پرې صبر وکړي او په باور ولري چې هغه څه به رارسيږي چې الله يې پرېکړه کړې ده مگر دا چې ده ته به الله متعال د شهيد اجر ورکړي.

سیرت اخلاقی رسول گرامی ﷺ

مراحل دعوت به سوی توحید

دعوت مکی بر دو گونه بود: ۱- مخفیانه ۲- علنی.

دعوت مخفى كه سه سال به طول انجاميد.

دعوت أشكار ساكنان مكه از ابتداى سال چهارم بعثت تا اواخر سال دهم.

دعـوت در بیـرون مکـه و انتشـار دعـوت درخـارج این شهر که از اواخر سال دهم بعثت تا هجرت به مدینه

پیامبر اکرم ﷺ ابتدا به صورت مخفیانه دعوت را شروع کردند، و خانواده شان یعنی همسر دخترانش، علی، و زيـد بـن حارثـه اسـلام أوردنـد. سـپس أنجنـاب ﷺ بـه صـورت مخفیانه کسانی را که به آنها اعتماد واطمینان داشت دعـوت مـیداد، کـه ابوبکـر س نیـز در همیـن زمـان مسـلمان شد. و مردم کم کم از دعوت ایشان با خبر شدند و با همدیگر در مورد آن صحبت می کردند.

فقرا ومساکین به سرعت به دین اسلام روی می آوردند. ٣ سال از دعوت مخفيانه پيامبر ﷺ گذشت وعده كمي از صحابه گرامی ایامان آورده بودند.

اما دعوت علني، بعد از گذشت سه سال دعوت مخفیانه، دستور الله جل جلاله براي أشكارا نمودن دعوت بر پيامبر اكـرم ج نـازل گرديـد. اللـه جـل جلالـه مىفرمايـد: ﴿ فَأُصدَع بِمَا تُؤمَرُ وَأُعرِض عَنِ ٱلْمُشرِكِينَ٩٤﴾ [الحجر: ٩٤] یعنی: «یکس آشکارا بیان کن آنچه را که به آن فرمان داده مى شـوى و بـه مـشركان اعتنا مكـن». وايـن فرمـوده اللـه متعال: ﴿ وَأَنذِر عَشِيرَتَكَ ٱلأَقرَبِينَ ٢١٤ ﴾ [الشعراء: ٢١٤] ﴿ إِذَ آنجا كه اما ويروس جديد كرونا بيش «خویشاوندان نزدیکت را بیم بده».

> همان بود که پیامبر اکرم ﷺ بر کوه صفا رفت و دعوتش را بـرای مـردم أشـکار نمـود و بـه أنـان خـبر داد کـه ایشـان فرستادهٔ الله به سوی همه جهانیان میباشد.

> اولین کاری کے رسول گرامی ﷺ انجام داد، این بود کے بنی هاشـم را بـه خانـهاش دعـوت نمـود. آنهـا بـه خانـهٔ آن جنـاب آمدنـد و عـدهای از بنـی مطلـب بـن عبدمنـاف نیـز همراهشان بودند، ایشان خطاب به حضور چنین فرمود: «راهنـما، بـه اهـل و همراهانـش دروغ نمی گویـد؛ سـوگند بـه ذاتی که معبود بحقی جز او نیست، من از سوی الله تعالی به سوی شما به طور خاص و به سوی همه مردم به طور عموم مبعوث شدهام. سوگند به الله شما ميميريد چنانكه میخوابید و پس از آن زنده میشوید همانطور که از خواب برمیخیزیــد و در مــورد آنچــه انجــام داده ایــد، بازخواسـت می گردید و سرانجام، یا به بهشت ابدی یا به دوزخ ابدی میرویـد». [الکامـل از ابـن اثیـر (۸٤/۱)]

فرق کرونا با سرماخوردگی و آنفلوانزا چیست؟

ً در نـگاه نخسـت نشـانههای ویـروس جدید کرونا با نام کووید ۱۹ شبیه علائم آنفلوانزای معمولی هستند. اما علائـم معمـول در آنفلوانـزا و غیرمعمول در کرونا کدامند؟

علائم معمول ويروس كرونا عبارتند

- سرفههای خشک
  - نفستنگی
  - ᢤ- درد عضله
- خستگی و بیحالی
- واز نشانههایی که به ندرت دیده §می شوند، می توان به خلط سینه، سردرد، سرفههای خونی و اسهال اشاره

 قیرمعمول در ویروس جدید کرونا
 تو در ویروس جدید کرونا ∛عبارتند از:

- آبريزش بيني
  - گلودرد

﴿ آبریزش بینی و گلودرد، علائم معمول § و رایج عفونت دستگاه (یا مجاری) تنفسی فوقانی است. بنابراین کسی که 🖁 پیوسته عطسه می کند و آبریزش بینی دارد احتمالا سرما خورده یا مبتلا به انفلوانزای معمولی است.

دستگاه تنفسی فوقانی خارج از قفسه سـینه قـرار دارد و اجـزای آن عبارتنــد از ∛حفره بینی، حلق و حنجره.

از همه مجاری تنفسی تحتانی را درگیر 🖇 می کند، مبتلایان به این ویروس، اکثرا دارند یا / و عفونت ریه پیدا می کنند ∛اما گلودرد ندارند.

دستگاه تنفسی تحتانی شامل نای، دو نایـژه، نایـژک و ریههاسـت.

🛭 در بیشتر بیماران مبتلا به کرونا هم معمولا این بیماری با علائمی خفیف همراه است یا اصلا بدون علامت

دوره نهفتگی (کمون) ویروس جدید کرونا، بر پایه گزارش مؤسسه روبرت کخ، میتواند به ۱۴ روز هم برسد. اگر مطمئن نیستید یا نگرانید، به پزشـک مراجعـه کنیـد. پزشـک در هـر صورت نمونهای از خلط سینه شما را 🖇 بــرای اُزمایــش وجــود ویروسهایــی کــه

باعث نارساییهای تنفسی میشوند، به آزمایشگاه خواهد فرستاد.

(4)

آیا ماسکها جلوی سرایت بیماری به ما را می گیرند؟

نمى تـوان بـا قطعيـت گفـت. ويروسهـا توانایی پرواز ندارند و ویروس جدید کرونا هم از طریق قطرههای ریز یا از طريق تماس با سطوح يا بدن آلوده منتقـل مىشـود.

بنابراین بهتر و مؤثرتر این است که فاصلهمان را با فرد مبتلا یا در کل فرد مقابلهان حفظ کنیم، دستانمان را به دقت با آب و صابون بشوییم و در صورت امکان با دستمال کاغذی (یک بار مصرف) خشک کنیم.

آنفلوانزا یا کرونا؟ تفاوتهای این دو كدامند؟

حتی پزشکان هم در تشخیص درست کرونا از آنفلوانزا یا سرماخوردگی معمولی، گاہ با دشواریھایی روبرو هستند. دریک سرماخوردگی معمولی، بیشتر اوقات ابتدا خارش در گلو أغاز مىشود، سپس بينى أبريزش دارد و بعد نوبت سرفه میرسد. در این حالت بیمار، چندین روز گلودرد، آبریـزش بینـی، سرفههای خلـطدار یـا سرفههای خشک، کمی تب و سردرد دارد و بیحال است.

یک آنفلوانزای جدی اما به گونه دیگری است، به یکباره اُدم را از پا درمییآورد. سردرد و بیدندرد، سرفههای خشک و گرفتگی صدا، گلودرد و تبی که تا ۴۱ درجه هم میرسد و در بیشتر مواقع همراه با لرز است، چیزی است که معمولا آنفلوانزای جدی به همـراه مــيآورد. در ايــن حالـت بيــمار تنها میخواهد در تختخواب بماند و احساس خستگی شدید می کند، اشتها ندارد و میتواند ساعتهای زیادی

دوره سرماخوردگی معمولی پس از چند روز تمام میشود و نشانههای آن پس از تقریبایک هفته فروکش می کند. در مقابل، آنفلوانزای جدی، معمولا طولانی تر است و یک هفته ای بیمار را از یا میاندازد و گاهی چند هفته طول مىكشىدتاحالىش خوب شود.

گرونا ویروس څه شـی دی او څرنگه ددې ناروغۍ نه ځان ژغورلی شـو؟

ډاکټرعبدالحميد لطيفي - اکسفورډ

د کوروناً ویروس ناروغی چې نړیوالی صحی ادارې یا WHO ورته د ۱۹-covid نوم ورکړی یـو انتـاني ناروغـي ده چې د یـو نـوي کشـف شـوي coronavirus پـه واسـطه منـځ تـه راځـي.

کرونا ویـروس اکــژه پـه حیواناتــو کــې وي چې د هغــوی نـه انسـانانو تـه هــم انتقالېــږي، دا ناروغــي د ۲۰۱۹ کال د دســمبر پــه میاشــت کــې د یــو نامعلــوم حیــوان څخــه پــه چــین کــې انســان تــه انتقــال شــوه چــې اوس ټولــې نــړۍ تــه خپــره شــوې ده.

که دا ناروغي د نورو تنفسي ناروغيو سره مقايسه کړو نو ددې د مړينې کچه د نورو ناروغيو نه ټيټه ده خو مشکل دا دی چې دا ناروغي په ډېره چټکۍ سره خپرېږي او ډېر خلک په لږ وخت کې په دې ناروغۍ اخته کېږي.

بله خبره داده چې دا يو نوی ويروس دی د انسان وجود ورسره پخوا په تماس کې شوی نه دی نو ځکه ددې په مقابل کې معافيت نشته

د کورونــا ناروغــۍ اعــراض او علايــم څــه شــی دي؟

مهم اعراض او علايم يې تبه، وچ دوامداره ټوخي، د ستوني درد او د ټول ځان درد دی، په اکثره خلکو کې دغه اعراض او علايم خفيف يا متوسطه درجه وي مگر په زړو خلکو کې او هغه خلکو کې چې د پخوا نه بعضي ناروغۍ لکه د زړه ناروغي، شکر،

سرطان او د تنفسي سستم ناروغي ولري په

هغوی کې شدیده او خطرناکه حالت پیدا

کولی شي، په ماشومانو کې یې اعراض

او علايـم خفيـف وي مگـر هغـوي د مـرض

په سرايت کې زيات رول لوبولي شي، په

امیدوارو شخو کی لا تراوسه معلومه نه

ده چې تاثیرایت یې څومره بد دی، ځکه

دا نـوی ویـروس دی مگـر توصیـه دا ده چـې

څنگه کولی شو د کرونا نارغۍ نـه ځـان وژغـورو؟

امیدوارہ ښځې باید ډېر پام وکړي تر څو

خبل ځان او خپل ماشوم وژغوري.

بهترینه لاره چې ددې ناروغۍ نه خپل ځان او هـم نـور وژغـورو دا ده چـې ددې مـرض باره کـې خپـل معلومـات زیـات کـړو او پـه دې پـوه شـو چـې خلـک څنگـه پـه ناروغـۍ اختـه کېـږي او دا ناروغـي څنگـه سرایـت کـوي، ویـل کېـږي چـې د نـړۍ ۸۰٪ خلـک شـاید پـه دې ناروغـۍ مبتـلا شي مگـر کـه هرڅوک مسؤولانه گامونـه واخلي دا کچـه تـر هر څـې د نـې دا کچـه تـر هر فـيـد در اښـکته کېـدی شي.

تر ټولو اغېزناک گام د اوبو او صابون يا هم الکول لرونکو مايع په واسطه د لاسونو وينځل دي، چې بايد بار بار ووينځل شي او د مکروب ضد شي، بله مهمه خبره داده چې خپل مخ يعنې سترگې، پوزه، او خوله په خپلو لاسونو لمس نه کړو، په ساده اصطلاح لاسونه مخ ته مه وړئ، همدارنگه د لوښو، دسترخوان او ميزونو پاکول ضروري دي، هغه خواړه چې پاخه خوړل کېري ښه يې پخوئ، ترکاري او مېوه جات هم ښه

د کرونــا ناروغــي علامــی کلــه پــه مريــض کــې ښـکاره کېـږي او بيــا څــه کــول پــه کار دي؟

کلــه چــې يــو انســان ددې ويــروس سره پــه

تماس کې شي تر څوارلس ورځو پورې په هغه شخص کې اعراض او علايم نه ښکاره کېږي، مگر دغه شخص مکروب نورو ته انتقالولي شي په دې خاطر ضروري ده چې هرڅوک بايد لاسونه ووينځي، کله چې مرض د ټوخي او پرنجي د لارې نورو ته تېرېږي، يعنې که دغه ويروس د مريض

سړي د تنفسي څاڅکو په واسطه نوور ته تېرېږي، په دې کې مريض ته په کار ده چې کله ټوخی کوي نو يو کاغذي دستمال خولې ته ونيسي او بيا هغه دستمال په يو خوندی ځای کې واچوي.

همدارنگه ناروغ شخص ته په کار ده چې د اوه ورځو پـورې ځـان د نـورو خلکـو نـه گوښـه

کړي او په کور کې د کورنۍ د غړیو سره مستقیم تماس نه ډډه وکړي، او د کورنۍ نور غړي هـم بایـد د څوارلس ورځو پـورې ځانونه گوښه کړي یعنې کار، غونډو او نورو اجتماعي مسایلو کې برخه وانخلي په دې ترتیب سره د مـرض د خپرېـدو مخـه نیـول کېـږي، د ماسـک اسـتعمال د مریـض لپـاره ښه دی مگر د عامـو وگړو دپـاره څـه خاصـه فایـده نـه لـري.

د کرونا ویروس علاج څه شي دی؟

تر اوسه پورې ددې ویروس په مقابل کې واکسین کشف شوی نه دی مگر مختلفو هېوادونو کې په دې کار روان دی، امید شته چې راتلونکي کال کې واکسین جوړ شي، ناروغ کس ته په کار دي چې پاراستامل په منظم شکل د تبې د کمولو دپاره واخلي، همدارنگه مایعات زیات واخلي، د انتی بیوتیکو استعمال فایده نه لري، مگر انتی بیوتیکو استعمال فایده نه لري، مگر ایبوپروفین او دیکلوفیناک استعمال ښه نه ایبوپروفین کار وقایه ده چې د تداوۍ نه بهتره ده.

توصيه دا ده چې ناروغ په کور کې پاتې شي مگر که حالت يې خراب شو يعنې تنفس يې نه شو کولی نو بيا دې شفاخانې ته يوړل شي.

لکه مخکې چې وویل شول زاړه خلک په دې ناروغۍ ډېر اخته کېږي او په هغوی کې ددې مرض پایلې ښې نه دي نو ځوانانو ته په کار ده چې د خپلو زړو مشرانو ډېر خیال وساتي او د هغوی کارونه باید ځوانان

اگر چې په افغانستان کې د نورو هېوادونو په پرتله د کرونا واقعات ډېر کم دي مگر د وسايلو نشتوالي، عامه پوهاوي کموالي او د خلکو نه ټسټ کول هغه عوامل دي چې ددې مرض په چټک خپرېدو کې مهم رول لوبوي، يو ځل بيا تکراروم چې د وطن رسم و رواج يعنې روغبړ، مخ مچي کول او حتي لاس ورکول تر څو چې دا مرض له منځه نه وي تللي بند کړي.

کرونا ویروس ناروغي ته د وبا نوم هم ورکړ شوی دی، د اسلامي قواعدو په اساس هر مسلمان باید کوښښ وکړي چې د وبا د خپرېدو مخه ونیسي، هر هغه ځای کې چې وبا راغلي وي د هغه ځای نه وتل او یا ورتلل شرعا ناروا دي.

HAJJ - THE PINNACLE OF FAITH

(NAJM UK weekly reminders)

Definition

- In the Arabic dictionary, Lisan Al-Arab, Hajj means to betake/commit oneself to some place
- e.g. the phrase حج إلينا فلان 'A person performed Hajj to us' means that he betook himself to us. It also means 'القَصْدُ 'to intend to go to a place for the sake of visiting'. It is also used to mean 'a year'.
- Practically, it means heading to Makkah during the designated time of the year to observe the rituals of pilgrimage.

When does Hajj become obligatory on someone?

- Hajj is obligatory upon a person once the 5 conditions below have been met.
- 1) One is Muslim
- 2) One is sane
- 3) One is Baaligh (mature/adult)
- 4) One is not a slave and is free
- 5) One has the means and ability to do so
- 6) For a women, have a mahram accompany her
- Having the means or ability to perform hajj is of two types: having the physical means and have the financial means. Having the financial means is a condition of it being obligatory and having the physical means is a condition of performing it.

(1) FINANCIAL

- A set amount of finances are required for traveling to Makkah, residing therein and returning home.
- Any adult Muslim who is financially capable of performing Hajj, should do so at the earliest opportunity. As for those who are poor or financially incapable, this obligation is waived.
- [Note: It is also permissible to borrow money to finance for Hajj or Umrah as long as the loan is a قُرْفٌ حَسَنْ i.e. Halal and free of Ribā' (Any unjust, exploitive gains made in trade or business such as interest)]

(2) PHYSICAL

- One should have sound health/body so that can bear all the hardships of the pilgrimage namely, the travelling to Makkah and performing the rituals of Hajj.
- It is obligatory upon the one who has only financial ability to delegate someone to perform Hajj on his behalf. This is called أَبْدَلُ

حَدَّثَنَا أَبُو الْيَمَانِ، أَخْبَرَنَا شُعَيْبٌ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، قَالَ أَخْبَرَنِ سُلَيْمَانُ بْنُ يَسَارٍ، أَخْبَرَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ ـ رِضِي اللهِ عنهما ـ قَالَ أَرْدُفَ رَسُولُ اللَّهِ صِلى اللهِ عليهِ وِسِلِم الْفَضْلَ بْنَ عَبَّاسٍ يَوَّمَ النَّحْرِ خَلْفَهُ عَلَى عَجُزِ رَإِحِلَتِهِ، وَكَاَّنٍ الْفَضْلُ رَّجُلاً وَضِيتًا، فَوَقَفَ النَّبِ صلى الله عليه وسلم للنّاس يُفْتِيهِم، وَأَقْبَلَتَ امْرَأَةٌ مِنْ خَفْعَمَ وَضِيَّةٌ تَسْتَفْتِي رَسُولُ اللّهِ عليه وسلم للنّاس يُفْتِيهِم، وَأَقْبَلَتَ امْرَأَةٌ مِنْ خَفْعَمَ وَضِيَّةٌ تَسْتَفْتِي رَسُولُ اللّهِ صلى الله عليه وسلم فَطَفَقَ الْفَضْلُ يَنْظُرُ إِلَيْهَا، وَأَغْجَبَهُ حُسُنُهَا، فَالْتَقَتَ النّبِيُّ صلى الله عليه وسلم يَنْظُرُ إِلَيْهَا، فَأَخْلَفَ بِيَدِهِ فَأَخَذَ بِذَقِنِ الْفَضْلِ، فَعَدَلَ وَجْهَهُ عَنِ النّظِرِ الله عليه وسلم يَنْظُرُ إِلَيْهَا، فَأَخْلَفَ بِيَدِهِ فَأَخَذَ بِذَقِنِ الْفَضْلِ، فَعَدَلَ وَجْهَهُ عَنِ النّظَرِ إِلَيْهَا، فَقَالَتْ ۚ يَا رَسُولَ اللَّهِ ۚ إِنَّ فَرِيضَةَ اللَّهِ ۚ فِي الْحُجُّ عَلَى ۚ عِبَادِهَ ۚ أَدْرَكَتْ أَيِّ شَيْخًا كَبِيرًا، لاَّ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَشْتَوِي عَلَى الرَّاحِلَةِ، فَهَلْ يَقْضِي عَنْهُ أَنْ أُحْجٌ عَنْهُ قَالَ « نَعَمْ » Al-Fadl bin 'Abbas rode behind the Prophet (as his companion rider on the back portion of his she camel on the Day of Nahr (slaughtering of sacrifice, 10th Dhul-Hijja) and Al-Fadl was a handsome man. The Prophet (stopped to give the people verdicts. In the meantime, a beautiful woman From the tribe of Khath'am came, asking the verdict of Allah's Messenger (ﷺ). Al-Fadl started looking at her as her beauty attracted him. The Prophet (ﷺ) looked behind while Al-Fadl was looking at her; so the Prophet (ﷺ) held out his hand backwards and caught the chin of Al-Fadl and turned his face (to the owner sides in order that he should not gaze at her. She said, "O Allah's Messenger (ﷺ)! The obligation of Performing Hajj enjoined by Allah on His worshipers, has become due (compulsory) on my father who is an old man and who cannot sit firmly on the riding animal. Will it be sufficient that I perform Hajj on his behalf?" He said, "Yes."

(Sahih al-Bukhari 6228)

How many times do we perform Hajj?

• Muslims must perform Hajj at least once in their lives as mentioned in the Qur'an (3:97)

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ Pilgrimage to the House is a duty owed to Allah by all who are able to make their way to it. As for those who disbelieve (refuse to follow His command), surely Allah does not stand in need of anything.

What if one fails to perform Hajj and has met all the conditions?

• Above, failure to perform Hajj if you have the means to do so, is described as Kufr. Its explanation is found in two Hadith of the Prophet, blessings and peace be on him:

Whosoever possesses provisions and conveyance for the journey to the House of God, but in spite of this, does not perform Hajj, then his dying is like the dying of a Jew or a Christian (Tirmidhi).

Whosoever is not prevented from proceeding for Hajj by any clear, dire need that he must fulfill, or by a tyrant ruler, or by a disease which confines him, and yet he fails to perform Hajj and dies in this condition, he may as well choose to die either a Jew or a Christian (Darimi)

• Regarding this Hadith, Umar said: I wish to impose jizyah (a tax) on those who do not perform Hajj in spite of possessing the required means. They are not Muslims, they are not Muslims!

Hastening to Hajj

- The Messenger of Allah (SAWS) said:

  مَنْ أَرَادَ الْحَجَّ فَلْيَتَعَجَّلْ فَإِنَّهُ قَدْ يَهُرَضُ الْمَرِيضُ وَتَضِلُّ الضَّالَةُ وَتَعْرِضُ الْخَالِّةُ وَتَعْرِضُ الْخَالَةُ وَتَعْرِضُ الْخَالَةُ وَتَعْرِضُ الْخَالَةُ وَتَعْرِضُ الْخَالَةُ وَتَعْرِضُ الْخَالَةُ وَتَعْرِضُ الْخَالَةُ وَسَلام "Whoever intends to perform Hajj, let him hasten to do so, for he may fall sick, lose his mount, or be faced with some need" (Sunan Ibn Mājah, 2883).
- The reality is that despite meeting all 5 conditions, many do delay Hajj simply due to convenience or because they do not feel financially 'stable' until it becomes too late. As the years pass by some of them fall sick with debilitating conditions, others become financially stricken and so this great opportunity is lost.
- Although other scholars state that Hajj can be deferred from year to year, it is important to remember that Hajj is one of the pillars of Islam! It is an empowering and eye-opening experience that can completely change a person's perspective on Islam.

Significance of Hajj

(1) A COLLECTIVE WORSHIP

If everyone were to perform Hajj by themselves, the effect on individual lives would still be great. But making it a collective act enhances its effectiveness to a point where the great blessings of spiritual and moral development are felt by communities and nations.

(2) MULTI FACETED

Hajj is said to be the pinnacle and perfection of faith. It combines the spiritual, physical and monetary aspects of all the acts of worship into one. It is the summation of all the other acts of Ibaadah/Pillars.

(3) SOCIO-POLITICAL

Hajj allows Muslims from all over the world to practice true brother-hood, unity and equality. All come to Hajj wearing the same garments without any symbols of race, status or authority.

Our beloved Prophet Muhammad (SAW) said:

...HAJJ - THE PINNACLE OF FAITH

"(Performing) Umrah is an expiation for the sins committed between it and the previous 'Umrah; and the reward of Hajj Mabrur (the accepted Hajj) is nothing but Jannah."

(4) REMINDER OF THE

AFTERLIFE

The seamless garments worn in the state of ihram (consecration) remind him of the shroud he will wear after death, the diversity of the pilgrims reflects the diversity of all humankind at the assembly point on the Day of Resurrection, and Standing at Arafat, pilgrims gather for supplication with their different tongues and different ethnic backgrounds, which recalls the site of resurrection.

TAWAKKULI ATIMELY REMINDER

- When seeking our goals, tawakkul means to deploy the permissible means around us while relying upon and trusting in Allah for the result.
- Relying completely and wholeheartedly on means is major **Shirk** as ultimately Allah sis Ar-Razzaq (The Sustainer/Provider).

Conversely, to completely neglect the means and have a lazy and careless attitude in expecting everything to come to you without striving is major disobedience.

<u>Tawakkul During These Challenging Times</u>

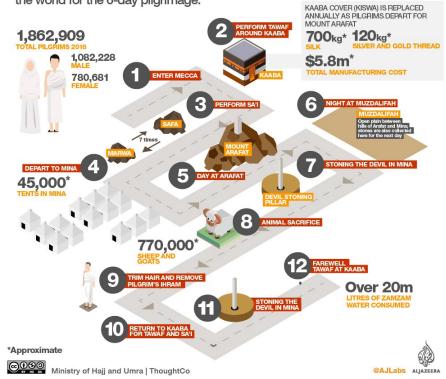
- The reminders of Allah come in many different ways and the recent outbreak of **Covid 19** is a multi-faceted one. **It reminds us to:**
- 1) Turn to our Deeni methods of protection through constant ***Du'a*** and tawakkul
- 2) Use our Dunyawi (worldly) methods of protection by heeding the advice of medical professionals
- 3) Not to fall victim to fear, or allow **selfishness** to overtake us and to think of those in **greater danger** than ourselves.
- 4) To appreciate the countless daily favours of Allah we often taken for granted.
- It is in times of confusion where the qualities of believers become evident and the strength of Islam as a shining beacon to guide our behaviour becomes manifest.

Take heed of these signs and make your Islam manifest.

— Najm UK Reminder: 19/03/2020

HAJJ: At a glance

Saudi Arabia hosts some 2 million Muslims from around the world for the 6-day pilgrimage.

In Quran Lies our Salvation

"The best among you are those who learn the Qur'an and teach it" – our Prophet Muhammad (saw) is saying the "BEST" people are not those people generally consider (doctors, engineers, billionaires etc) but they are the ones who learn the Qur'an, act upon it and teach it to others. The prophet (saw) also said, "Whoever leads the prayer should know the most Qur'an", which shows that you should respect those who know it as if you are respecting the Qur'an.

Allah raises the ranks of anything associated with the Qur'an:

- The Quran was revealed in Ramadan , so Ramadan became the best of months
- The Quran was revealed to the prophet Muhammad (saw), so he

became the best of the prophets The Quran was revealed to the Muslims, so the Muslims became the best of nations

• The Quran was revealed in the night of decree, so the night of decree became the best of nights.

So, my fellow brothers and sisters in Islam, « Read the Quran frequently as it will come and intercede for you". It will be the companion that never forsakes you, day or night, this life or the Aakhirah. The Quran protects you from many things e.g. Grief, worry, stress.

In the second chapter and page of the Quran, Allah says, "This is the Book (the Quran), whereof there is no doubt, a guidance to those who are Al-Muttagoon (the pious and righteous per-

sons who fear Allah much (abstain from all kinds of sins and evil deeds which He has forbidden) and love Allah much (perform all kinds of good deeds which He has ordered)".

The Quran is the guidance for the ones who've gone astray and gives the power for the righteous. One of the Salaf used to say, "I have not seen a friend who raises the honour of his friend like the Quran does". So, allocate time to the Quran and you will become the best of people.

Wassalamu Alaikum

Your brother in Islam

Yahya Cabdi, Year 9 Park High School and Hifdh Student SLMCC

It was as if (The Scales had lifted from my Eyes>

(Saudi Gazzet)

Now, as a Muslim, I cannot understand the attractions of pubs, discos, nightclubs, expensive holidays and so on. If you are amongst a community of believers you derive your pleasure from sitting with them, discussing the wonders of our creator, or by enjoying with your family and doing things together, living in a closely knit environment of mutual love and respect. Non-Muslim households miss these benefits with everyone in the family looking for their own personal enjoyment. - Sufyan Gent

SUFYAN Gent was born Maurice Alexander Gent; incidentally, the name "comes from the word Moorish and the moors", who were Arab Muslims. Prior to embracing Islam, he tried various Christian sects but nothing ever

seemed quite right. Whilst working as a civil servant in London, he met a Muslim lady who later became his wife. She had been brought up as a Muslim, but was sadly not practicing her religion. Nevertheless, she had enough faith to insist that her future husband embraced Islam before marrying him. After living several years as a notional Muslim, not having the slightest idea about praying, fasting or Prophet Muhammad (Pbuh), he attended a Muslim study circle with an idea of getting an academic knowledge of Islam to impart to his son. On listening to the obvious, plain and simple truth of Islamic teachings he became fascinated with the religion. He started to practice and from there took the religion to his wife. Their life was transformed from weak belief to a life dedicated to worshipping God alone.

Sufyan has organized several weekend conferences and Islamic exhibitions and is currently involved with the Islamic Society of

"Before I became aware of Islam I had a strong belief in God, but I could not find an exact expression of that belief in any of the churches I attended. There always seemed to me to be a hypocrisy about church-goers, a sanctimonious 'holier than thou' attitude which contradicted the kind loving nature that I saw in Jesus. I could never understand why you needed to go

> through Jesus or a priest or vicar to get to God. It seemed like taking insurance through a broker; providing work for someone but not getting anything extra in return.

I tried to live as I felt a Christian should live; caring for my family, working hard, trying to be honest, and not interfering with others. Then, in 19VV, I met my future wife who was a student in London, where I lived at

that time.

She explained to me the Islamic belief that there is none worthy of worship but Allah and that all old and new testament Prophets were simply telling the same simple truth, that there was only one God and that mankind was born to worship Him. She explained that there was no difference between working and praying, as everything was an act of worship to be carried out according to God's will.

Consequently, I gladly accepted Islam in 19VV and we were married.

However, my lifestyle did not change, I just went on living as I had before the Shahadah, and this state of affairs continued until NAAV. It was then that I started reading about Islam with a view to trying to teach my son about his religion before he started school. He was about three years old at the time.

When I began to read I realised how I had not been fulfilling my obligations to my creator. I thought that by declaring "There is none worthy of worship but Allah" I had done enough. Very soon I started to realize that I had to pray, fast, pay Zakat, go on pilgrimage when I could afford it, and become part of the Muslim community.

So, Alhamdulillah, ("thanks to God"), I started to do these things. It was, as stated in the holy Qur'an, as if the "Scales were lifted from my eyes." Now, I long for the time for prayer, I love the month of Ramadhan, I gladly

pay Zakat, and I completed my Haj in 1997, all thanks to God.

It is difficult not to get bloated with your own importance as a new Muslim. You get used to being given special treatment by your Muslim brothers, and this is something we should try and avoid, as there is no difference between the believers. The devil will try to exploit human weakness and make you think you are special, and so we must pray to avoid this trap.

I look froward to the time when the Muslim take the message of Islam to the non-Muslims here. We must lead by example, as we are the best of nations so we must behave as such.

Through honesty, truthfulness, polite behaviour and caring for all mankind is how Islam spread in the beginning. We must get out of a getto mentality and we must also avoid the other extreme of becoming so anglicized that we lose Islam altogether.

Islamic teachings show us that everything is in balance; we must make our presence felt by helping to provide a moral lead to society, but at the same time keep an Islamic identity as opposed to a nationalistic one.

Now, as a Muslim, I cannot understand the attractions of pubs, discos, nightclubs, expensive holidays and so on. If you are amongst a community of believers you derive your pleasure from sitting with them, discussing the

wonders of our creator, or by enjoying with your family and doing things together, living in a closely knit environment of mutual love and respect. Non-Muslim households miss these benefits with everyone in the family looking for their own personal enjoyment

media@hayatfoundation.org.uk @ hayatfoundationuk

+44 7588 811824 - +44 7508 848893

www.hayatfoundation.org.uk 🕠

